

ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Лабораторія жестової мови

Ткаченко К. О.

ПОЛОЖЕННЯ

**про кабінет української жестової мови у спеціальних
загальноосвітніх навчальних закладах для глухих дітей**

Київ - 2013

Ткаченко К. О. Положення про кабінет української жестової мови у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах для глухих дітей. – К.: ІСП НАПН України, 2013. – 34 с.

Положення визначає перелік рекомендацій щодо організації, особливостей функціонування та оформлення кабінету української жестової мови у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах.

Впровадження сприятиме створенню оптимальних організаційно-педагогічних умов для навчання нечуючих дітей українській жестовій мові.

Адресовано працівникам органів управління освітою, адміністративним та педагогічним кадрам спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів.

© Інститут спеціальної педагогіки НАПН України;
Лабораторія жестової мови, 2013

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	6
2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОСНОВНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КАБІНЕТУ	6
3. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАБІНЕТУ	7
4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАБІНЕТУ	9
5. ОФОРМЛЕННЯ КАБІНЕТУ.....	9
6. КЕРІВНИЦТВО НАВЧАЛЬНИМ КАБІНЕТОМ	10
ДОДАТКИ	
Додаток 1. Форма інвентарної книги.....	12
Додаток 2. Форма матеріальної книги.....	13
Додаток 3. Паспорт кабінету УЖМ.....	14
Додаток 4. Атестаційний лист навчального Кабінету.....	15
Додаток 5. Орієнтовний план роботи Кабінету «УЖМ».....	18
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	21

ВСТУП

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 року за № 24 та відповідно до наказу МОН від 11.09.2009 року за № 852 «Про введення предмету «Українська жестова мова» та внесення змін до Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів у названий тип школи для глухих і слабочуючих дітей введено новий предмет «УЖМ». У зв'язку з чим, виникла нагальна необхідність створення відповідних умов у закладі, зокрема кабінету української жестової мови (далі **Кабінет**).

Кабінет української жестової мови – навчальне приміщення, спеціально обладнане відповідно до вимог наукової організації праці меблями, всіма необхідними засобами навчання та пристроями, що полегшують їх використання, для проведення уроків, факультативних занять та різноманітних позакласних заходів з УЖМ, виховної роботи з учнями, а також для підвищення наукової та методичної кваліфікації вчителів і перекладачів. Такий кабінет є справжньою творчою лабораторією учителя, оскільки допомагає йому добре підготуватись до уроків і проводити їх на високому ідейно-методичному рівні.

Функціонування **Кабінету** є обов'язковою та необхідною умовою поліпшення навчально-виховної роботи у загальноосвітніх спеціальних закладах для глухих та слабочуючих дітей, що відповідає сучасному осмисленню значення жестової та словесної мов при реалізації білінгвального навчання нечуючих. Важливо знати, що організація діяльності **Кабінету** має ґрунтуватися на засадах особистісно зорієнтованого і компетентнісного підходів, що зумовлює чітке визначення результативної складової засвоєння змісту предмету «УЖМ» у всіх ланках шкільної освіти. Навчання нечуючих учнів у спеціально обладнаному **Кабінеті** систематизує та вдосконалює роботу вчителя УЖМ, перекладача та педагога організатора виховної діяльності, дасть можливість постійного використання налаштованих ТЗН, відеоматеріалів, мультимедійних систем, ПК та інтернету, що, в свою чергу, буде сприяти підвищенню зручності та продуктивності навчання.

Оформлення в **Кабінеті** – це додаткове джерело інформації для учнів, тому потрібно обладнати його всім необхідним для навчально-методичної роботи. У зв'язку з цим до **Кабінету** висуваються такі вимоги:

1. **Кабінет** має бути окремою аудиторією у навчальному закладі, яка обладнана відповідно до мети і задач вивчення предмета. При оформленні кабінету враховується специфіка навчальної діяльності вчителя та учнів.

2. **Кабінет** має відповідати санітарно-гігієнічним вимогам, бути просторим, теплим та затишним.

3. **Кабінет** має бути зручним для проведення засідань методичних об'єднань вчителів та інших форм підвищення кваліфікації вчителів та перекладачів з предмету «УЖМ».

4. У **Кабінеті** мають бути створені умови для проведення позакласних заходів, факультативних занять, курсів з УЖМ, консультацій для батьків.

5. Укомплектованість **Кабінету** навчальним обладнанням, навчально-методичним комплексом засобів навчання, необхідних для виконання освітньої програми школи.

6. Забезпеченість підручниками, дидактичними матеріалами, роздавальним матеріалом згідно з чинними програмами для загальноосвітніх спеціальних навчальних закладів для учнів глухих та учнів зі зниженим слухом.

7. Розклад роботи **Кабінету** за обов'язковою програмою, індивідуальних занять, факультативних занять, консультацій для батьків, курсів з УЖМ тощо.

8. Стендовий матеріал **Кабінету**: рекомендації для учнів щодо проектування їх навчальної діяльності, організації та виконання домашнього завдання, підготовки до різних форм навчально-пізнавальної діяльності (тестування, заліки, співбесіди та ін.).

9. Дотримання правил техніки безпеки, санітарно-гігієнічних норм у **Кабінеті**.

На даному етапі розроблена нормативно-правова база з питань організації такого навчального **Кабінету**, особливостей його функціонування.

1. Загальні положення

Положення про навчальний кабінет розроблено відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» та інших законодавчих актів України.

Це Положення визначає загальні та спеціальні вимоги до матеріально-технічного оснащення кабінету згідно із санітарно-гігієнічними правилами та нормами і є обов'язковими для його організації в загальноосвітніх спеціальних навчальних закладах незалежно від типу та форми власності.

Навчальним Кабінетом УЖМ вважається класна кімната закладу зі створеним навчальним середовищем, оснащеним сучасними засобами навчання та шкільним обладнанням.

2. Мета, завдання та основні форми організації Кабінету

Основна мета створення **Кабінету** полягає у забезпеченні оптимальних умов для організації навчально-виховного процесу глухих та слабочуючих учнів та реалізації завдань відповідно до Державного стандарту базової і повної середньої освіти, затвердженого постановою КМ України від 14 січня 2004 року № 24, Державного стандарту початкової загальної освіти постанова КМ України №462 від 20.04.11 року.

Завданнями функціонування Кабінету є:

- ❖ створення передумов для організації індивідуального та диференційованого навчання;
- ❖ реалізації практично-дійової і творчої складових змісту навчання;
- ❖ забезпечення у початковій, середній та старшій школі двомовного навчання;
- ❖ організації позакласної роботи, гуртків, факультативів та ін.;
- ❖ проведення засідань шкільних методичних об'єднань;
- ❖ індивідуальної підготовки вчителя УЖМ, перекладача ЖМ до занять та підвищення їхнього науково-методичного рівня;
- ❖ проведення відеотестових завдань з метою засвоєння, закріплення та перевірки завдань засобами УЖМ.

Перед початком навчального року проводиться огляд кабінету з метою визначення стану готовності його до проведення занять.

Державні санітарні правила і норми облаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу мають відповідати вимогам, затвердженим постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 № 63 (далі – ДСанПіН 5.5.2.008-01), та ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів».

3. Матеріально-технічне забезпечення Кабінету

Комплектація *Кабінету* обладнанням здійснюється відповідно до типових переліків навчально-наочних посібників, технічних засобів навчання та обладнання загального призначення для загальноосвітніх навчальних закладів.

Шкільні меблі та їхнє розміщення у *Кабінеті* має відповідати санітарно-гігієнічним правилам та нормам (п.8.2 ДСанПіН 5.5.2.008-01) і здійснюватися відповідно до вимог ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів».

У *Кабінеті* встановлюються шкільні меблі. Парти (столи учнівські) мають бути стандартними, одинарними і «рухомими» (для вільного переміщення по класу) при цьому стіл і стілець однієї групи (п.8.2 ДСанПіН 5.5.2.008-01).

У *Кабінеті* бажано передбачити наявність меблів двох-трьох розмірів з перевагою одного з них або трансформативні столи зі зміною висоти згідно з антропометричними даними школярів.

У *Кабінеті* розміщується класна (аудиторна) дошка різних видів: на одну, три або п'ять робочих площ у розгорнутому або складеному вигляді та в обов'язковому порядку інтерактивна дошка.

Середній щит класної (аудиторної) дошки на три або п'ять робочих площ може бути використаний для демонстрації екранних засобів навчання на навісному екрані.

На окремих робочих площах має бути:

- ❖ розташоване набірне полотно для демонстрації розрізаних карток з графічним зображенням жестів, розрізаних карток зі словами, складами, літерами, реченнями, цифрами та лічильним матеріалом;

- ❖ нанесено ручну абетку глухих тощо.

Одна з робочих площ може мати магнітну основу з кріпленням для демонстрації навчально-наочних посібників.

Робочі площі на звороті дошки можуть бути покриті білим кольором для нанесення написів за допомогою спеціальних фломастерів.

Усі матеріальні цінності **Кабінету** обліковуються в інвентарній книзі встановленого зразка, яка має бути прошнурована, пронумерована та скріплена печаткою (додаток 1).

Технічне забезпечення **Кабінету**:

- ❖ за **Кабінетом** має бути закріплена мультимедійна система, до якої підключений персональний комп'ютер вчителя, який має доступ до інтернету;

- ❖ в наявності не менше 2 (двох) ПК для учнів, які під'єднані до ПК вчителя УЖМ;

- ❖ один кут класної кімнати має займати відеокамера на штативі з виведенням відеоматеріалу на ПК вчителя;

- ❖ телевізор з відеопрогравачем (відеодвійка);

- ❖ тематичні відеословники для вчителів-предметників;

- ❖ світловий дзвоник.

Матеріальні об'єкти (предмети) і матеріали, що витрачаються в процесі роботи заносяться до матеріальної книги (додаток 2).

Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників проводяться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.

Кабінет має бути забезпечений:

- ❖ аптечкою з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги;

- ❖ первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України.

Вимоги пожежної безпеки для всіх навчальних приміщень визначаються НАПБ В.01.050-98/920: Правила пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України, затверджених спільним наказом Міносвіти України і Головного управління Державної пожежної охорони МВС України від 30.09.98 «348/70, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17.12.98 за № 800/3240 (із змінами і доповненнями).

4. Навчально-методичне забезпечення Кабінету

Складається з навчальних програм, підручників, навчальних та методичних посібників (не менше одного примірника кожної назви) з предмета, типовими переліками навчально-наочних посібників та обладнання загального призначення, зразків навчально-наочних посібників, навчального обладнання у кількості відповідно до вимог зазначених переліків.

Розподіл та збереження засобів навчання і навчального обладнання здійснюється згідно з вимогами навчальних програм.

У кабінеті створюється тематична картотека дидактичних та навчально-методичних матеріалів, навчально-наочних посібників, навчального обладнання, розподілених за темами та розділами навчальних програм. Картки розміщуються в алфавітному порядку.

Додатково кабінет може бути оснащений:

- ❖ жестівниками;
- ❖ підручниками та навчальними посібниками для кожного учня;
- ❖ фаховими виданнями («Жестова мова й сучасність»);
- ❖ інформаційними збірниками МОН України;
- ❖ матеріалами перспективного педагогічного досвіду, розробками відкритих уроків та виховних заходів;
- ❖ дисками з відеофрагментами навчальних тем.

5. Оформлення Кабінету

На вхідних дверях *Кабінету* має бути напис «Кабінет української жестової мови» (словесною і жестовою мовами).

Передбачено створення навчально-методичних експозицій змінного та постійного характеру.

До постійних експозицій належать:

- ❖ державна символіка;
- ❖ інструкція з пожежної безпеки, правила роботи в *Кабінеті*;
- ❖ портрети учених, письменників, педагогів відповідно до специфіки кабінету;
- ❖ настінна ручна абетка;
- ❖ вислови відомих вчених, лінгвістів, педагогів про УЖМ.

У секційних шафах демонструються колекції, муляжі, прилади тощо.

До експозицій змінного характеру належать:

- ❖ матеріали до наступних уроків, орієнтовні завдання тематичного оцінювання;
- ❖ додаткова інформація відповідно до навчальної програми;
- ❖ виставка кращих робіт учнів відповідно до теми уроку;
- ❖ результати учнівських олімпіад, конкурсів, турнірів тощо.

Для розташування експозицій використовуються різні типи стендів.

6. Керівництво навчальним кабінетом

Роботою *Кабінету* керує вчитель української жестової мови навчального закладу (назва посади – завідувач кабінетом УЖМ, якого призначає директор навчального закладу з числа вчителів УЖМ).

Вчитель УЖМ несе відповідальність за упорядкування, зберігання та використання навчально-наочних посібників, обладнання та ін. матеріальних цінностей.

До обов'язків належать:

- ❖ складання перспективного плану оснащення кабінету;
- ❖ забезпечення умов для проведення уроків;
- ❖ сприяння оновленню та удосконаленню матеріальної бази кабінету;
- ❖ систематизація та каталогізація матеріальних об'єктів;
- ❖ забезпечення дотримання в кабінеті правил електричної та пожежної безпеки, чистоти, порядку тощо;
- ❖ систематичне ведення інвентарної книги із занесенням до неї відповідних змін про нові надходження, витрати та списання матеріальних цінностей.

Розмір посадового окладу (ставки заробітної плати) завідувача кабінетом загальноосвітніх навчальних закладів встановлюється згідно з наказом МОН України від 29.03.2001

№ 161, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03.04.2001 за № 303/5494.

Перспективний план оснащення **Кабінету** засобами навчання та шкільним обладнанням складає завідувач кабінету за погодженням з директором закладу, у разі необхідності (закупівля і встановлення нового складного обладнання) – з місцевим органом управління освітою, органами державної санітарно-епідеміологічної служби та пожежної охорони.

Робота і матеріально-технічне оснащення **Кабінету** контролюється директором (заступником директора з навчальної роботи).

За згодою директора (заступника директора) та завідувача кабінету УЖМ, приміщення кабінету можуть використовувати для проведення уроків з інших предметів, виховних заходів, занять, батьківських зборів.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Форма інвентарної книги

№ п/п	Назва предмета	Інвентарний номер	Час придбання	Кількість і вартість	Час та причина списання

Форма матеріальної книги

№ п/п	Назва матеріалу	Специфіка матеріалу	Одиниці вимірювання	Наявність за роками

Паспорт кабінету УЖМ
№ _____
спеціальної загальноосвітньої школи № _____

1. Прізвище, ім'я, по батькові зав. кабінетом _____

2. Клас, який відповідає за кабінет _____
3. Загальна площа кабінету _____
4. Прізвища та ініціали вчителів, які працюють у кабінеті _____

Атестаційний лист навчального Кабінету

№	Назви показників	Кількість	Оцінка в балах	
			Самоатестація	Адміністрація
1.	<i>Організація робочих місць:</i> – стан збереження меблів і закріплення робочих місць за учнями; – забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов для роботи учня; – дотримання учнями належного порядку на робочому місці			
2.	<i>Організація робочого місця вчителя:</i> – зручна установка ТЗН; – усі наявні ТЗН діючі; – є робочий стіл (75 см); – є шафи; – є дошка; – є інтерактивна дошка; – комп'ютери, в тому числі ПК; – мультимедійні проектори – графопроєктори			
3.	<i>Розміщення та зберігання навчального обладнання згідно з вимогами наукової організації праці:</i> а) зберігання роздаткового матеріалу: – у комплектах за видами посібників; – згідно з правилами зберігання та техніки безпеки; – система зберігання дозволяє швидко вийняти потрібний предмет і повернути його на місце, забезпечити облік і контроль; б) зберігання приладів: – змонтованими;			

	– у вузлах та деталях; в) відеоматеріали зберігаються за певною схемою; г) зберігання друкованих та електронних посібників: – таблиці зберігаються у спеціально відведених місцях (у рулонах, наклеєні на картон); – діафільми складені за певною схемою; – діапозитиви зберігаються у фабричній упаковці в спеціальному ящику (з анотаціями); – диски зберігаються в спеціальному ящику, який запобігає їхньому пошкодженню; д) зберігання карт: – за класами; – за темами;			
4.	<i>Раціональне оформлення інтер'єру:</i> – постійно експонується національна символіка; – постійно експонуються довідкові матеріали: а) змінні інструктивні матеріали; б) таблиці з правил поведінки у кабінеті; в) методичні рекомендації; г) інструкції; – наявність у кабінеті стінгазет, тематичних листків, які сприяють інтересу до вивчення предмету; – наявність профорієнтаційних стендів; – інше			
5.	<i>Наявність друкованих матеріалів, які забезпечують індивідуальний та диференційований підхід у навчанні, навчально-методичну підготовку вчителя до уроку:</i> – картотеки (контрольні завдання, навчальне обладнання до уроку, облік навчального обладнання; індивідуальні завдання; тематичні картотеки; інше); – навчально-методична література (різні види дидактичних матеріалів, ін.);			
6.	<i>Наявність нормативних документів:</i> – паспорт кабінету; – розклад роботи кабінету;			

	– перспективний план розвитку роботи кабінету; – план роботи на поточний навчальний рік;			
7.	<i>Наявність матеріалів для позакласної роботи з УЖМ</i>			
8.	<i>Організація роботи щодо дотримання правил з техніки безпеки:</i> – наявність куточка з ТБ; – наявність акту-дозволу на здійснення навчальної діяльності у кабінеті; – наявність інструкції з використання ТЗН			
9.	Оцінка виставляється за 5-ти бальною системою			

**Орієнтовний план роботи Кабінету «УЖМ»
на 20__ - 20__ навчальний рік**

№	Зміст заходів	Термін	Відповідальний	Примітки
1.	Організаційна робота Обрати раду кабінету, розподілити обов'язки між членами	До 05.09		
2.	Регулярно проводити засідання ради кабінету	1 раз на місяць		
3.	Скласти графік чергування вчителів та учнів у кабінеті	До 05.09		
4.	Силами активу учнів проводити генеральне прибирання кабінету	Щоп'ятниці		
5.	Провести інвентаризацію матеріальних цінностей кабінету	05.09 та 15.12		
6.	Закріпити за учнями робочі місця в кабінеті	До 05.09		
7.	Проводити роз'яснювальну роботу серед учнів з питань дотримання техніки безпеки: – правила роботи у кабінеті; – правила пожежної безпеки – права та обов'язки учнів; – єдині вимоги до учнів	Протягом навчального року		
8.	Скласти розклад роботи кабінету	До 01.09		
9.	Перевірити своєчасність і правильність ведення інвентарної та матеріальної книг	До 01.09		
10.	Оформити: – паспорт кабінету; – акт-дозволу на експлуатацію кабінету; – журнал громадсько-адміністративного контролю;	До 15.09		

	– куточок з техніки безпеки			
11.	Навчально-методична робота Систематизувати і дібрати дидактичний матеріал для проведення самостійних робіт із таких тем:	Вказати термін по темі		
12.	Підібрати і скласти різнорівневі тематичні контрольні роботи з тем:	Вказати термін по темі		
13.	Підібрати матеріал карток для відеокамери	Вказати термін		
14.	Розробити індивідуальні завдання з тем:	Вказати термін по темі		
15.	Продовжити роботу з апробації електронних підручників та електронних педагогічних засобів навчання	Вказати термін по темі		
16.	Оформити постійно діючий стенд по темі:	Вказати термін по темі		
17.	Спланувати і провести уроки відкритої думки:	Вказати термін по темі		
18.	Організувати методичний куточок	Вказати термін		
19.	Розробити завдання для підсумкової перевірки знань учнів	Грудень		
20.	Поповнювати тематичні папки	Вказати термін		
21.	Удосконалення матеріально-технічної бази кабінету Скласти заявку на придбання ТЗН для кабінету	Вказати термін		
22.	Установити стаціонарний мультимедійний проектор	Вказати термін		
23.	Організувати гурток із виготовлення і ремонту наочних посібників	Вказати термін		
24.	Встановити стаціонарну камеру	Вказати термін		
25.	Оформити передплату на періодичну пресу	Вересень		
26.	Поповнити бібліотечний фонд довідковою та методичною літературою	Вказати термін		
27.	Оформити тематичну папку «Керівництво	Вересень		

	з експлуатації технічних засобів навчання»			
28.	Позакласна робота з учнями Організувати проведення педагогічного, батьківського консультування для учнів підготовчих, 1-12 класів	Вказати термін		
29.	Організувати і спланувати роботу гуртків: – з виготовлення наочних посібників; – гурток з обслуговування ТЗН; – вивчення історії виникнення УЖМ	Вказати термін		
30.	Організувати роботу ініціативної групи учнів 5-12 з метою оформлення та розмноження навчально-методичної літератури	Вказати термін		
31.	Провести конкурс стінних газет, інформаційних бюлетенів	Вказати термін		
32.	Систематизувати творчі роботи учнів і оформити відповідні папки	Вказати термін		
33.	Інформаційно-бібліографічна робота Вивчити склад фонду шкільної бібліотеки з проблем викладання предмету «УЖМ»	Вказати термін		
34.	Скласти короткі анотації на літературу з УЖМ, що надійшла до шкільної бібліотеки	Постійно		
35.	Взяти участь у заовленні літератури з УЖМ для шкільної бібліотеки та кабінету	Вказати термін		
36.	Оформити картотеки: – періодичних видань; – технічних засобів навчання; – з актуальних питань, необхідних для засвоєння навчальних програм; – навчальної літератури; – методичної літератури; – навчальних приладів; – навчально-наочних посібників	Вказати термін		

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адамюк Н. Б. Білінгвальне навчання нечуючих в контексті українських освітніх реалій / Н. Б. Адамюк, Л. М. Лещенко // Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 131 – 138. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1959/>
2. Адамюк Н. Б. Стан розуміння УЖМ педагогами спеціальних шкіл-інтернатів для дітей з порушеннями слуху (аналіз курсів УЖМ) / Н. Б. Адамюк // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти колекційної роботи у спеціальній школі. – 2009. – Вип. 11. – С. 3–8.
3. Адамюк Н.Б. Використання білінгвального методу під час вивчення поеми «Сон» Т.Г.Шевченка нечуючими дев'ятикласниками / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 56-68. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1885/>
4. Адамюк Н. Б. Незалежне зовнішнє оцінювання знань нечуючих осіб / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 294–323.
5. Адамюк Н. Б. Особливості викладання змісту «Лісової пісні» із застосуванням української жестової мови нечуючим школярам / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 99–125. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1957/>
6. Адамюк Н. Б. Особливості володіння українською жестовою мовою глухими першокласниками загальноосвітніх спеціальних шкіл для глухих / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 50–71. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1960/>
7. Адамюк Н. Б. Поступ спеціальної педагогіки – український жестівник для батьків / Н. Б. Адамюк, І. І. Чепчина // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 107–126. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1987/>
8. Адамюк Н. Б. Програми «Українська жестова мова» та рекомендації до розподілу програмового матеріалу для підготовчого, 1 – 12 класів спеціальних загальноосвітніх

- навчальних закладів для дітей глухих та зі зниженим слухом / Н. Б. Адамюк. – К. : Поліграфкнига, 2010. – 160 с.
9. Адамюк Н. Б. Синтаксичні особливості УЖМ: на прикладі простого речення / Н. Б. Адамюк, І. І. Чепчина // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 170–191. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1956/>
10. Дитина зі світу тиші: на допомогу батькам нечуючої дитини: науково-методичний посібник / [уклад.: Н. А. Зборовська, Н. Б. Адамюк, І. І. Чепчина, О. А. Дробот, Н. В. Іванюшева, С. В. Кульбіда, А. В. Замша, Н. М. Каменська, Т. Ф. Марчук, А. Г. Обухівська, В. В. Скурчинський, Л. В. Борщевська, В. М. Гончаренко, Н. П. Зайонц, О. О. Савченко, Л. І. Січкарь, О. А. Лаврик, М. П. Рибальченко] ; за ред. С. В. Кульбіди. – К. : СПКТБ УТОГ, 2011. – 328 с. (доповнений і доопрацьований).
11. Дробот О. А. Батькам нечуючого дошкільника : Методичні рекомендації / О. А. Дробот. – Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2006. – 32 с.
12. Дробот О. А. Дидактичний матеріал з української жестової мови: навч. посіб. для підготовчого, 1 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для дітей глухих та зі зниженим слухом / О. А. Дробот, Н. А. Зборовська. – К. : Либідь, 2013. – 288 с.
13. Дробот О. А. До питання використання жестової мови у навчанні та вихованні дошкільників з порушеннями слуху / О. А. Дробот // Сучасні тенденції реалізації змісту освіти осіб з порушеннями слуху : зб. текстів виступів на наук-практ. конференції. – К. : Актуальна освіта, 2008. – С. 153–165.
14. Дробот О. А. До питання методів навчання дітей з порушеннями слуху / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2006. – Вип. 7. – С. 10–14.
15. Дробот О. А. Значення раннього використання жестової мови під час навчання та виховання нечуючих дошкільників / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-

- психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2007. – Вип. 9. – С. 169–172.
16. Дробот О. А. Комплекс дидактично-роздаткового матеріалу з вивчення жестової мови / О. А. Дробот. – К. : Поліграфічний центр УТОГ, 2012. – 45 с.
 17. Дробот О. А. Рання комунікація нечуючих дітей – необхідна умова розвитку дитини / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 5–10. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1961/>
 18. Дробот О. А. Реалізація особистісно-орієнтовного підходу у змісті програми «Жестова мова» для нечуючих дошкільників / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2008. – Вип. 10. – С. 245–248.
 19. Дробот О. А. Розвиток емоційно-пізнавального інтересу у нечуючих дітей в умовах дошкільного закладу компенсаторного типу / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2007. – Вип. 2. – С. 33–48.
 20. Дробот О. А. Роль і місце жестової мови глухих (історичний огляд) / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2006. – Вип. 8, Ч. 2. – С. 136–140.
 21. Дробот О. А. Сучасні підходи до навчання глухих дошкільників в умовах білінгвізму / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2006. – Вип. 1. – С. 94–104.
 22. Дробот О. А. Українська жестова мова: навч. посіб. для підготовчого, 1 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для дітей глухих та зі зниженим слухом / О. А. Дробот. – К. : Либідь, 2013. – 320 с.
 23. Дробот О.А. Програми з української жестової мови для спеціальних дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу для дітей глухих та зі зниженим слухом (1 – 4 роки навчання) [Електронний ресурс] / Олена Анатоліївна Дробот. – К. : Інститут спеціальної педагогіки, 2010. – 196 с. – Режим доступу: <http://ispukr.org.ua>
 24. Дробот О. А. Комунікативна діяльність: прояв та розвиток у нечуючих дітей дошкільного віку / О. А. Дробот // Жестова

- мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 118–135. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1962/>
25. Дробот О. А. Навчання розповіді як складової мовленнєвої компетенції глухих дітей дошкільного віку / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 198–209. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1968/>
26. Дробот О. А. Особливості двомовних програм / О. А. Дробот, Н. В. Іванюшева // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 27–41. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1971/>
27. Дробот О. А. Розвиток спілкування глухих дітей в умовах сім'ї / О. А. Дробот, О. І. Щуцька, Д. Р. Капелюх // Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 81–97. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1970/>
28. Замша А. В. Білінгвальне навчання в контексті вивчення мовного питання осіб з порушеннями слуху в Україні / А. В. Замша // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2009. – Вип 11. – С. 103–106.
29. Замша А. В. До проблеми вивчення ролі мови у формуванні абстрактного мислення підлітків з порушеннями слуху // Психологічні науки: Проблеми і здобутки. – Вип. 4. – 2013. – С. 118–133.
30. Замша А. В. Нормативно-правове забезпечення освітньої сфери для дітей глухих та слабочуючих провінції Альберта, Канада / А. В. Замша // Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання: науково-методичний журнал. – №2 (62). – 2012. – С. 25–28.
31. Замша А. В. Підвищення якості освіти нечуючих шляхом впровадження української жестової мови в навчальний процес / А. В. Замша, Н. А. Зборовська // Дефектологія. – 2010. – № 2. – С. 41–43.
32. Замша А. В. Психолінгвістичні аспекти білінгвального підходу до навчання / А. В. Замша, В. О. Оксютя // Вісник Київського міжнародного університету. Серія: Психологічні науки. – 2009. – Вип. 13. – С. 147–156.

33. Замша А. В. Психологічні чинники успішності оволодіння мовою / А. В. Замша // Жестова мова й сучасність. – № 7. – 2012. – С. 5–18. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1975/>
34. Замша А. В. Соціально-психологічні аспекти становища нечуючих в сучасному українському суспільстві / А. В. Замша, В. О. Замша // Жестова мова й сучасність. – 2008. – № 3. – С. 11–17.
35. Замша А. В. Мовне питання і перспективи вирішення проблем сурдопсихологічної діагностики / А. В. Замша // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 241–254.
36. Замша А. В. Роль жестової мови у розвитку особистості нечуючої дитини / А. В. Замша // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 238–247. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1973/>
37. Замша А. В. Соціальні стереотипи сприймання чуючими нечуючої людини / А. В. Замша, М. В. Нестеренко // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 273–293. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1972/>
38. Збірка програм з вивчення української жестової мови / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, Н. В. Іванюшева. – К. : СПКТБ УТОГ, 2008. – 432 с.
39. Зборовська Н. А. Використання жестової мови на уроці літератури у загальноосвітній школі для дітей з порушеннями слуху / Н. А. Зборовська // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2011. – Вип. 2. – С. 74–83.
40. Зборовська Н. А. Особливості розуміння казок жестовою мовою нечуючими дошкільниками / Н. А. Зборовська // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти колекційної роботи у спеціальній школі. – 2009. – Вип. 11. – С. 106–110.
41. Зборовська Н. А. Погляди на двомовність як продукт історичного формування поняття / Н. А. Зборовська // Жестова мова й сучасність. – 2012. – № 7. – С. 18–26.
42. Зборовська Н. А. Використання жестової мови у навчанні учнів з порушеннями слуху: правове та наукове підґрунтя /

- Н. А. Зборовська // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2012. – Вип. 3, Ч.2. – С. 88–98.
43. Зборовська Н. А. Концепт «кольоропозначення» в мовній культурі глухих / Н. А. Зборовська // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 192–217.
44. Зборовська Н. А. Особливості жестового мовлення у нечуючої людини / Н. А. Зборовська // Жестова мова й сучасність. – 2008. – № 3. – С. 114–123.
45. Зборовська Н. А. Особливості застосування багатозначних слів та жестів у мовній культурі нечуючих / Н. А. Зборовська, Н. В. Іванюшева // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 176–196. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1977/>
46. Зборовська Н. А. Сурдопедагогіка Валентина Лозинського у діалозі з сучасністю (до 100-річчя з дня народження) / Н. А. Зборовська, В. В. Скурчинський // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 324–341.
47. Іванюшева Н. В. Особливості застосування двомовних програм як інструмент збереження мови лінгвістичної меншини / Н. В. Іванюшева, С. В. Кульбіда // Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови. – 2013. – Вип. 4, ч. 1. – С. 25–32.
48. Іванюшева Н. В. Кохлеарна імплантація (російський досвід) / Н. В. Іванюшева // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 59–72. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1976/>
49. Концепція білінгвального навчання осіб з порушеннями слуху / [С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, А. В. Замша, Н. А. Зборовська, Н. В. Іванюшева, О. М. Лещенко]. – К. : УТОГ, 2011. – 53 с.
50. Кульбіда С. В. Теоретические и методологические аспекты образовательной стратегии для неслышащих / С. В. Кульбіда // Сборник научных статей участников V международного теоретико-методологического семинара, 8-9 апреля 2013 г., ИСОиКР ГБОУ ВПО МГПУ [в 2 т.]. – М., 2013. – Т.1 : Специальная педагогика и специальная

- психологія: сучасні проблеми теорії, історії, методології. – С.169–179.
51. Кульбіда С. В. Аналіз спілкування глухих і чуючих дітей (на основі зарубіжних досліджень) / С. В. Кульбіда // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2006. – Т. 1., вип. 8. – С.112–116.
 52. Кульбіда С. В. Білінгвальне навчання нечуючих (стан, перспективи розвитку) / С. В. Кульбіда // Дефектологія. – 2006. – № 3. – С. 2–4.
 53. Кульбіда С. В. Вивчення європейського досвіду використання жестової мови у навчанні нечуючих / С. В. Кульбіда // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та психологія. – 2007. – №7. – С. 45–50.
 54. Кульбіда С. В. Використання жестової мови в освітньому процесі нечуючих на засадах гуманістичної педагогіки / С. В. Кульбіда // 36. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – 2013. – Вип. XXII [в 2 ч.], ч. 2 : Серія: Соціально-педагогічна. – С. 159–169.
 55. Кульбіда С. В. Використання жестової мови в системі “тотальної комунікації”, білінгвального навчання / С. В. Кульбіда / Жестова мова й сучасність. 2007. – Вип. 2. – С. 49–69.
 56. Кульбіда С. В. Використання невербальних засобів розвитку нечуючої дитини / С. В. Кульбіда / Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та психологія. – 2006. – Вип. 5. – С. 72–76.
 57. Кульбіда С. В. Джерельна база терміну «двомовність» (теоретичний аспект) / С. В. Кульбіда // 36. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – 2013. – Вип. XXII [в 2 ч.], ч. 2 : Серія: Соціально-педагогічна. – С. 128–138.
 58. Кульбіда С. В. Джерельна база формування терміну жестова мова / С. В. Кульбіда // Науковий часопис НПУ

- імені М.П.Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та психологія. – 2008. – №9. – С. 58–61.
59. Кульбіда С. В. До питання про білінгвальне навчання нечуючих: теорія і практика / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2006. – Вип. 1. – С. 16–22.
60. Кульбіда С. В. До питання про стан використання і вивчення жестової мови в Україні (історичний аспект) / С. В. Кульбіда // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та психологія. – 2007. – № 8. – С. 14.
61. Кульбіда С. В. Домашня бібліотека / С. В. Кульбіда // Діти з особливими потребами у початковій школі: поради батькам. – К., 2006. – Книга 3. – С. 201–210.
62. Кульбіда С. В. Досвід використання жестової мови у навчальних закладах Великобританії (80 роки ХХ ст.) / С. В. Кульбіда // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2008. – Вип. 10. – С. 148–158.
63. Кульбіда С. В. Дослідження української жестової мови на початковому етапі / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 124–135. – Режим доступу :
64. Кульбіда С. В. Дотримання мовленнєвої норми при опануванні дактилем нечуючими учнями / С. В. Кульбіда // Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями слуху та інтелекту. – К. : Поліпром, 2007. – С. 65–76.
65. Кульбіда С. В. Жест як елемент жестикуляції. Локалізація – компонент жесту / С. В. Кульбіда // Дефектологія. Особлива дитина : навчання і виховання. – 2013. – № 1 (65). – С. 14–22.
66. Кульбіда С. В. Жестова мова у навчально-виховному процесі осіб з порушеннями слуху / С. В. Кульбіда // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. – 2007. – № 2 (4). – С. 108–113.
67. Кульбіда С. В. Жестова мова як знакова система / С. В. Кульбіда // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2009. – Вип. 10. –

- С. 109–113.
68. Кульбіда С. В. Жестова мова як комунікативна система / С. В. Кульбіда // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2009. – Вип. 11 – С. 139–144.
69. Кульбіда С. В. Комплекс дактильно-жестових вправ до посібника „Українська жестова абетка” [Електронний ресурс] / С. В. Кульбіда, В. Л. Шевченко, Н. В. Іванюшева. – К., 2005. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM).
70. Кульбіда С. В. Концептуальні засади навчання нечуючих і використання жестової мови (на матеріалі зарубіжної теорії і практики) / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 26–53. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1978/>
71. Кульбіда С. В. Крок до плідної співпраці / С. В. Кульбіда // Наше життя. – 2007. – № 24. – С. 3.
72. Кульбіда С. В. Місце жестової мови у спеціальній школі для осіб з порушеннями слуху / С. В. Кульбіда // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2007. – Вип. 9. – С. 82–84.
73. Кульбіда С. В. Нове в законодавстві України щодо забезпечення прав глухих як лінгвістичної меншини / С. В. Кульбіда // Актуальні проблеми навчання і виховання людей з особливими потребами. – 2013. – № 10 (12). – С. 39–52. – Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgiin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apnvlop_2013_10_6.
74. Кульбіда С. В. Освіта ХХІ століття / С. В. Кульбіда // Дефектологія. – 2006. – № 2. – С. 54–56.
75. Кульбіда С. В. Особистісно орієнтований підхід щодо використання жестової мови у змісті спец. освіти осіб з порушеннями слуху / С. В. Кульбіда // Педагогічна і психологічна науки в Україні: Збірник наукових праць до 15-річчя АПН України [у 5 т.]. – 2007. – Т. 3 : Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – С. 365–374.
76. Кульбіда С. В. Особливості лінгвістичного дослідження

- української жестової мови у доробку Р. Г. Краєвського / С. В. Кульбіда, Н. А. Зборовська // Жестова мова й сучасність. – 2007. – Вип. 2. – С. 197–210.
77. Кульбіда С. В. Правила дактилювання / С. В. Кульбіда // Дефектологія. – 2006. – №1. – С. 39–41.
78. Кульбіда С. В. Проект концепції жестової мови в Україні / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина // Дефектологія. – 2009. – № 3. – С. 3–7.
79. Кульбіда С. В. Проект словника української жестової мови / С. В. Кульбіда // Освіта та виховання нечуючих на сучасному етапі : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції. – К., 2007. – С. 159–164.
80. Кульбіда С. В. Стан використання і вивчення жестової мови. Історія досліджень / С. В. Кульбіда // Сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти (українсько-канадський досвід) : матеріали міжнародної конференції. – Київ-Едмонтон, 2005. – С.75–83.
81. Кульбіда С. В. Сучасні погляди і технології у навчально-виховному процесі шкіл для осіб з вадами слуху / С. В. Кульбіда // Розвиток життєвої компетентності учнів у загальноосвітньому навчальному закладі : матеріали всеукраїнської науково-пошукової конференції, 7–8 жовт. 2004 р. – Запоріжжя, 2005. – С. 167 – 170.
82. Кульбіда С. В. Сучасні погляди на використання жестової мови / С. В. Кульбіда // Педагогічна газета. – 2007. – № 4 (153). – С. 5.
83. Кульбіда С. В. Сучасні системи навчання нечуючих дітей і використання жестової мови (на матеріалі зарубіжної теорії) / С. В. Кульбіда // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. – 2008. – № 5 (7). – С. 289–295.
84. Кульбіда С. В. Українська жестова мова / С. В. Кульбіда // Енциклопедія освіти. – К. : Юрінком інтер, 2008. – С. 928–929.
85. Кульбіда С. В. Участь канадських фахівців у дослідженні української жестової мови на сучасному етапі / С. В. Кульбіда // Діаспора як чинник утвердження держави

Україна у міжнародній спільноті : II міжнародна науково-практична конференція : тези доповідей. – Львів, 2009. – С. 247.

86. Кульбіда С. В. Формування жестомовної комунікативної компетенції в контексті соціокультурного підходу / С. В. Кульбіда // 36. наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – 2012. – Вип. XXI, ч. 2 : Серія: Соціально-педагогічна – С.328–338.
87. Кульбіда С. В. Формування партнерських стосунків чуючих і нечуючих фахівців у питанні навчання нечуючих учнів / С. В. Кульбіда // Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови. – 2013. – Вип. 4, ч. 1. – С. 52–58.
88. Кульбіда С. В. Дотримання мовленнєвої норми при опануванні українським дактилем / С. В. Кульбіда // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки. – 2012. – Вип. 7 (15). – С. 62–73.
89. Кульбіда С. В. Дактилологія українська // Енциклопедія освіти. – К. : Юрінком інтер, 2008. – С.161–162.
90. Кульбіда С. В. Історія дослідження стану використання і вивчення жестової мови [Електронний ресурс] / С. В. Кульбіда. – 2011. – Режим доступу : www.canada-ukraine.org/journals/voll/kulbida_ukr.pdf.
91. Кульбіда С. В. Науково-методичні засади впровадження української жестової мови у навчальний процес нечуючих / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2009. – Вип. 5. – С. 45–53.
92. Кульбіда С. В. Орієнтовний перелік жестових одиниць для загального користування, етичний супровід нечуючих та взаємодія з ними під час проведення фінальної частини з футболу Євро-2012 / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, Н. В. Іванюшева. – К. : УТОГ, 2012. – 30 с.
93. Кульбіда С. В. Особливості розвитку спілкування глухих дітей в умовах сім'ї / С. В. Кульбіда // Дефектологія. – 2009. – №3. – С. 13–17.
94. Кульбіда С. В. Сурдопедагог // Енциклопедія освіти. – К. : Юрінком інтер, 2008. – С. 886–887.
95. Кульбіда С. В. Українська жестова абетка : науково-

- методичний посібник / С. В. Кульбіда, Н. В. Іванюшева. – 2-ге вид., доп. – К. : Київська Русь, 2005. – 64 с.
96. Кульбіда С. В. Науково-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих / С. В. Кульбіда. – К. : Поліпром, 2010. – 503 с.
97. Кульбіда С. В. Українська дактилологія : науково-методичний посібник / С. В. Кульбіда. – К. : Педагогічна думка, 2007. – 256 с.
98. Кульбіда С. Теоретико-методичні засади вивчення української жестової мови в Україні / С. В. Кульбіда // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки. – 2012. – Вип. 6 (14). – С. 44–54.
99. Кульбіда С.В. Застосування особистісно зорієнтованого підходу у змісті спеціальної освіти нечуючих осіб щодо використання національної жестової мови / С. В. Кульбіда // Теоретичне та методичне забезпечення навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами. – 2013. – Вип. 3. – С. 56–66.
100. Кульбіда С.В. Науково-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : за спец. 13.00.03. «Спеціальна педагогіка» / С. В. Кульбіда. – К., 2010. – 38 с. – Режим доступу : www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C..
101. Кульбіда С.В. Орієнтовна модель опанування української дактилології / С. В. Кульбіда // Дефектологія. Особлива дитина : навчання і виховання. – 2013. – № 2 (66). – С. 14–22. – Режим доступу : <http://www.csnukr.in.ua/arh/2013/2662013/266/12.pdf>
102. Кульбіда С.В. Орієнтовна модель опанування української дактилології (продовження) / С. В. Кульбіда // Дефектологія. Особлива дитина : навчання і виховання. – 2013. – № 3 (67). – С. 8–12. – Режим доступу : <http://www.csnukr.in.ua/arh/2013/2662013/266/12.pdf>
103. Кульбіда С. В. Жест як елемент жестикуляції. Локалізація – компонент жесту / С. В. Кульбіда // Жестова мова й

- сучасність. – 2010. – № 5. – С. 159–175. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1980/>
104. Кульбіда С. В. Лексичне значення жесту / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 98–108. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1981/>
105. Кульбіда С. В. Основні положення двомовного навчання нечуючих осіб в Україні / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, Н. В. Іванюшева, Т. П. Башенко // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 42–48.
106. Кульбіда С. В. Українська жестова мова як природна знакова система / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 218–2239. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1979/>
107. Кульбіда С. В. Філософські підходи теоретико-методологічної бази спеціальної освіти: джерела розвитку нечуючої особистості / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 175–196. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1983/>
108. Орієнтовний перелік жестових одиниць для загального користування, етичний супровід нечуючих та взаємодія з ними під час проведення фінальної частини з футболу Євро-2012 / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, Н. В. Іванюшева. – К. : УТОГ, 2012. – 30 с.
109. Ткаченко К. О. Організаційно-методичні умови діяльності кабінету української жестової мови у загальноосвітніх спеціальних закладах для нечуючих учнів / К. О. Ткаченко, С. В. Кульбіда // Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови. – 2013. – Вип. 4, ч. 1. – С. 72–84.
110. Українська жестова мова / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, Н. В. Іванюшева. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 198 с.
111. Український жестівник для батьків / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, Н. В. Іванюшева. – К. : СПКТБ УТОГ, 2011. – 380 с.
112. Чепчина І. І. Інноваційна модель підготовки і перепідготовки перекладачів та педагогів в Україні з основ вивчення жестової мови / І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк //

- Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 147-158. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1984/>
113. Чепчина І. І. Запровадження та розвиток двомовного навчання як неминучий шлях розвитку нечуючої особистості (історичний аспект) / І. І. Чепчина, Н. В. Іванюшева, А. В. Замша // Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 145–153. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1974/>
114. Чепчина І. І. Нові підходи до питання професійної підготовки перекладачів жестової мови / І. І. Чепчина // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 47–69. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1985/>
115. Чепчина І. І. Особливості забезпечення якісного перекладу з української мови на українську жестову мову (на прикладі аналізу поняття пропустити) / І. І. Чепчина // Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 26–39. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1986/>